

endnu gaar ud. Jeg skal nu indrømme, at der, dersom denne Sætning var rigtig, ikke vilde være den mindste Betænkelse ved at vedtage det foreliggende Lovforslag; men denne Sætning er efter min Overbeviisning ikke rigtig, og jeg skal tillade mig at godtgjøre dette. Det kan maaskee endog synes underligt, at denne Sætning overhovedet bliver opstillet; thi, gaar jeg ud paa Jernbanegaarden for at foretage en Reise til Korsør, vil jeg strax komme til at føle, at min Interesse ikke altid er den samme som Jernbaneselskabets. Jernbaneselskabets Interesse maa det jo være at faae mig pakket ind i saa store Num som muligt, og at tage en saa høi Betaling af mig som muligt, helst ganske at tømme mine Lommer. Min Interesse derimod er det, at komme afsted, naar jeg ønsker det, og at betale saa lidt som muligt i Fragt, helst slet Intet. Jeg troer, at det ved det Tilfælde, som jeg her har nævnt, vil staa klart, at Interesserne ere forskjellig. Jeg skal imidlertid villigt indrømme, at hverken Selskabet eller jeg som Reisende kan være tjent med at stille Fordringerne paa Spidsen. Vil jeg Intet betale, maa jeg undvære Befordringen paa Jernbanen, og, tager Selskabet en altfor høi Betaling, vil Freqventjen tabe sig; men dette beviser kun, at der af Klogskabshensyn ikke kan være Spørgsmaal om fra nogen af Siderne at stille Sagen paa Spidsen, hvorimod det paa ingen Maade beviser, at Interesserne falde sammen. Det ærede Medlem for Kjøbenhavn, til hvis Foredrag jeg sigter (David), gav os just idag et Exempel paa, hvorledes det i mange Tilfælde ikke just er Publicums Interesse, der kommer til at blive det Afgjørende, men derimod Jernbaneselskabets. Det ærede Medlem omtalte nemlig den Concurrance, der findes Sted mellem Dampskibene og Jernbanerne. Ja, den seer man virkelig Spør af, naar man vil sammenligne Taxterne paa den nordsjællandske Bane med Taxterne paa den vestsjællandske Bane. Sammenligner man blot to Taxter, da vil man blive opmærksom paa en høit mærkværdig Uoverensstemmelse. Jeg skal nævne et Exempel. I en 2den Classes Coupee reiser man til Helsingør, hvilket er en Strækning af 8 Mil, for 1 Rd.; reiser man derimod den samme Veilængde Vest

paa i Sjælland, altsaa til Ringsted, maa man betale 1 Rd. 86 ø; dersom man gjør begge Reiser Tour og Retour, saa reiser man til Helsingør og tilbage for 9 Mk. og til Ringsted og tilbage for 3 Rd. 4 Mk. 12 ø. Dette er en mærkværdig Uoverensstemmelse, som Enhver strax vil spørge om, hvorfra den kommer. Ja, dersom det nu var saa, at Publicums og Jernbaneselskabets Interesser, ret forstaaede, faldt sammen, maatte det ligge i, at Jernbaneselskabet ikke ret havde forstaaet sin egen Interesse, da den satte Taxterne paa denne Maade. Men Hemmeligheden er jo derimod den, at Jernbaneselskabet i det ene Tilfælde har en Concurrent, som det i det andet Tilfælde er fri for; vi have Dampskibe til Helsingør, men der er intet Dampskib, der gaar til Ringsted. See, det er Hemmeligheden.

Naar jeg nærmere skal udtale mine Anskuelser med Hensyn til Jernbanernes Overtagelse ved Staten, vil jeg bede de Herrer om Tilladelse til et Dieblik at maatte dvæle ved Postvæsenet, som allerede blev nævnt af en æret foregaaende Taler (Tobiesen). Det er ikke ret mange Aar siden, at man hos os drev Postvæsenet saaledes, at det gav et ikke ubetydeligt Overskud for Staten. Man var dengang meget tilfreds med dette Resultat. Man opstillede Postvæsenet som en Institution, der ikke blot for en nogenlunde moderat Betaling besørge Breve og Pakker, men som desuden gav et ikke ubetydeligt Bidrag til at dække Udgifterne til Statsfornödenhederne. Man havde Ret deri; det var unægteligt. Istedestomindre er man efterhaanden kommen bort fra denne Anskuelse; man har forladt den Mening, at Postvæsenet skal give noget Overskud, og Postvæsenet drives nu under den Forudsætning, at det netop skal kunne bære sig selv og ikke videre. Dersom det viser sig, at Postvæsenet giver noget Overskud, der er værd at tale om, nedsetter man dets Taxter og sætter nye Poster i Gang; den ærede 7de Landskingsmand for Kjøbenhavn (David) har just den Fortjeneste at have gjort det sidste Skridt i denne Retning ved en betydelig Nedsættelse af Posttaxterne. Lad os nu spørge, om et saadant Resultat vilde have kunnet været tilveiebragt, dersom et Actieselskab havde drevet Postvæsenet. Staten har kunnet